

TEDENSKA SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

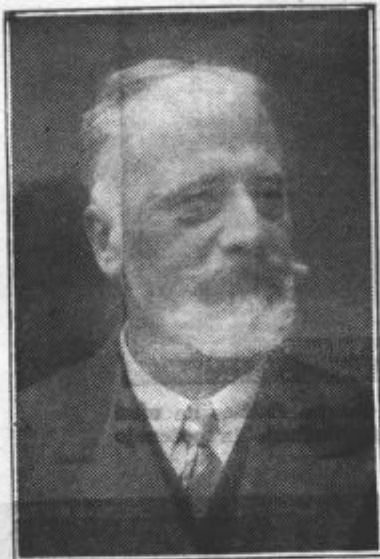
Leto XV.

V Ljubljani, dne 19. oktobra 1939

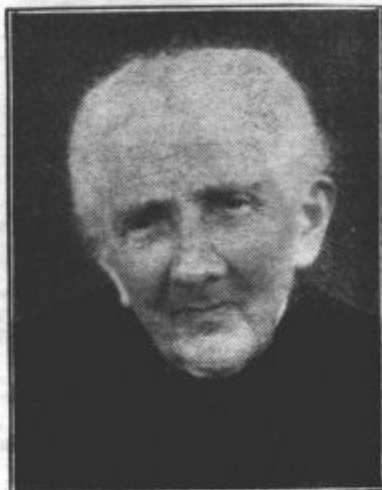
Št. 41. 42.



ZLATA POROKA SOKOLSKEGA PARA. Čislani sokolski brat Franc Herman in njegova gospa Antonija sta praznovala v Škofji Loki 50-letnico poroke. Brat Herman je bil dolgoletni oskrbnik Sokolskega doma, kjer se je vsa njegova rodbina lahko uveljavila v sokolsko delovanje. Po rodu je Poljak, ki je pa v mladostni dobi prišel na slovanski jug. 30 let je bil redarski mojster v mornarski akademiji na Reki. Pri tekmovanjih na Dunaju in v Budimpešti si je brat Herman pridobil osem diplom. Na Reki je prvi navdušil mladino za nogomet. Po upokojitvi pred vojno je prenesel sposobnosti v prostore Sokolskega doma. Pri svojih 78 letih sta zakonca Hermans zvesta prijatelja našega časopisa. Z drugimi jima iskreno čestitamo in želimo še vrsto zdravih in srečnih let.



KAROL MARSIO — 75 LETNIK. V Braslovčah v Savinjski dolini je obhajal te dni 75-letnico svojega življenja daleč na okrog znani in spoštovani vzgojitelj naše mladine g. Karol Marsio. Doma je iz St. Pavla pri Preboldu. Ko je končal mariborsko učiteljsko šolo, je dobil prvo službo učitelja v Novi cerkvi. Bil je potem še učitelj v Braslovčah in pri St. Pavlu, dokler ni postal šolski upravitelj pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah. L. 1897 je prišel kot upravitelj na novo šolo v Letušu pri Braslovčah in je tam ostal do svoje upokojitve tik pred izbruhom svetovne vojne. Naselil se je potem stalno v Braslovčah, ki so mu postale drugi dom. Današnji jubilar je bil učitelj z dušo in telesom. Ves je živel za šolo in za kraj, kjer je služboval, povsod je skrbel za to, da s zbirkami za učila in obleko omogoči reden šolski pouk tudi najsiromašnejšim otrokom. Na njegovo pobudo in z njegovim prizadevanjem sta obe šoli, ki ju je vodil kot nadučitelj, ona pri Sv. Lovrencu in ona v Letušu, dobili novi šolski poslopji. Izven šole je bil in je še danes izkušen svetovalec in veder pomočnik odraslim. V vsakem kraju je ostalo za njim kako društvo, bralno, gasilsko, sadlarsko ali pevsko, in povsod ga imajo še danes v hvaležnem spominu. Največ se je udeleževal v javnem življenju v svojem zadnjem službenem kraju, v Letušu in v bližnjih Braslovčah. Tu se je po svoji upokojitvi posvetil zlasti sokolskemu društvu, ki ga je pomagal ustanoviti; v



PUPPEVA MATI. V teh dneh je praznovala svoj 88. rojstni dan najstarejša matrica v Stražišču, gospa Marija Tepina, po domače Puppeva mati. Rodila se je 13. oktobra 1851. v Stražišču kot hčerka revnega sitarskega delavca. V družini je bilo 6 otrok in je Marija kot najstarejša po smrti svoje matere prevzela skrb za vse delo pri hiši. Z 20. letom se je poročila s sitarskim delavcem Francetom Tepino. Njen zakon je bil blagoslovljen s 5 otroki, a sta 2 umrla že v nežni mladosti. Po nekaj letih zakonske sreče ji je umrl mož in nanjo je padla vsa garb, kako preskrbeti 3 majhne otročice. To težko nalogo je zgladno izvedla. Ob njenem visokem življenjskem jubileju se pridružujemo čestitkam njenih domačih vsi, ki jo poznamo, ter želimo, da bi srečno dočakala skrajno mejo življenja.



VZORNA CIRILMETODARKA. Gospa Mihaela Šega, vdova po višjem železniškem inšpektorju v pokoju, je po nedavnem godovanju praznovala lep življenjski jubilej, 60-letnico rojstva. Po rodu je iz ugledne družine, v naši javnosti pa je začela delovati, ko se je leta 1906 poročila. V srečnem zakonu se ji je rodilo pet otrok, od katerih živijo še trije. Lenka in Miška sta ji v zvesto oporo doma v Radovljici, sin inženjer Vlado pa je ravnatelj največje tovarne papirja v Bolgariji. Gospa Mihaela je bila vedno pridna narodna delavka, ki je zvesto pomagala pokojni gospi Franji Tavčarjevi. Zlasti je pokazala svojo zavednost in organizatorsko sposobnost kod predsednica ženske podružnice CMD za St. Peter. Prva je uvedla jurjevanje na Gradu, ki je takoj prvo leto vrglo 36.000 kron za našo šolsko družbo. Pridobila je veliko število članov in članic ter je gnotno udeležila številne podružnice, ki je odličje med vsornimi edinicami CMD. Želimo ugledni gospi še vrsto zadovoljnih let.



REDEK JUBILEJ. Sedem bratov in tri sestre snape narodne rodbine Lajovic v Ljubljani ob obhajilu te dni skupaj 600-letnico svojega rojstva.

Nainovejšekrižem sveta



MINA NA MORJU. Takšnih min se poslužujejo v borbi na morju. Palčice na minih imajo zelo občutljive kaplice; kadar se jih dotakne ladja, eksplodirajo in poženejo ladjo v zrak



FINSKA, DRŽAVA TISOCERIH JEZER. Republika Finska, ki sahtev Moskve stoji trenutno v ospredju svetovne pozornosti, meri 388.000 km² in ima okoli 4 milijone prebivalcev. Med slednjimi je 10% Svedov, ki tvorijo nekdanjega vladajočega naroda, nekoliko tisoč Rusov in Nemcev ter nam severu manjšo število Laponcev, praprebivalcev te dežele. Po veri je nekaj 100.000 pravoslavni, vsi ostali pa so evangeličani



CIVILNI STRAŽNIK. V mestih in krajih Poljske, ki so jih zasedli Rusi, patrolirajo zdaj na ulicah civilni stražniki s puško na rami.



RUSKA VOJSKA ZASEDA VILNO. Vkorakanje ruske vojske v Vilno, ki ga je Rusija sedaj odstopila Litvi



DALEČ OD DOMOVINE. Dolga vrsta poljskih begunciev tava po rumunskih cestah



Dva nemška vojaka z lahko strojnico kopijeta na fronti jarek



VOJAKI FINSKE VOJSKE. Zaradi napetega položaja v odn. Rusiji, je finska vlada pozvala pod orožje del svojega moškega prebivalstva, otroke in starce pa so odstranili iz izpostavljenih postop.



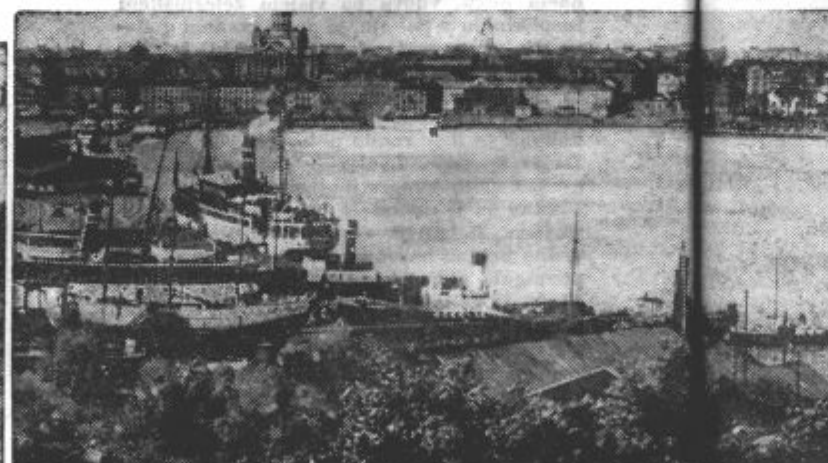
STOJ! NI KORAKA NAPREJ! V Ameriki so na budni straži proti saboterjem in ustavi na mostovih vsakega sumljivega človeka



UČINEK BOMBE. Razdejanje, ki ga je povzročil en sam topniški izstreljek v varšavskem predmestju Żolibż



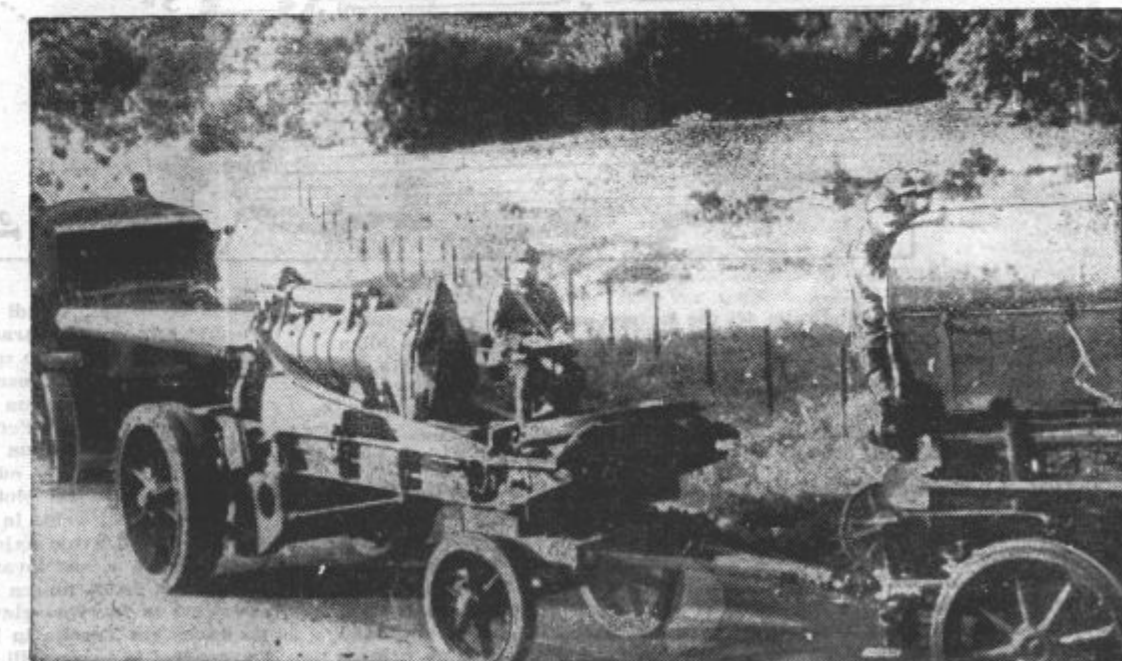
Vozove, ograje, pohištvo, orodje, vse so navali v Varšavi sovražnika na pot



Pogled na Helsinke, glavno mesto Finske, s ladje, ki vozi



ANGLEŠKA VOJAKA na poti v francosko garnizijo za Magnotovo linijo



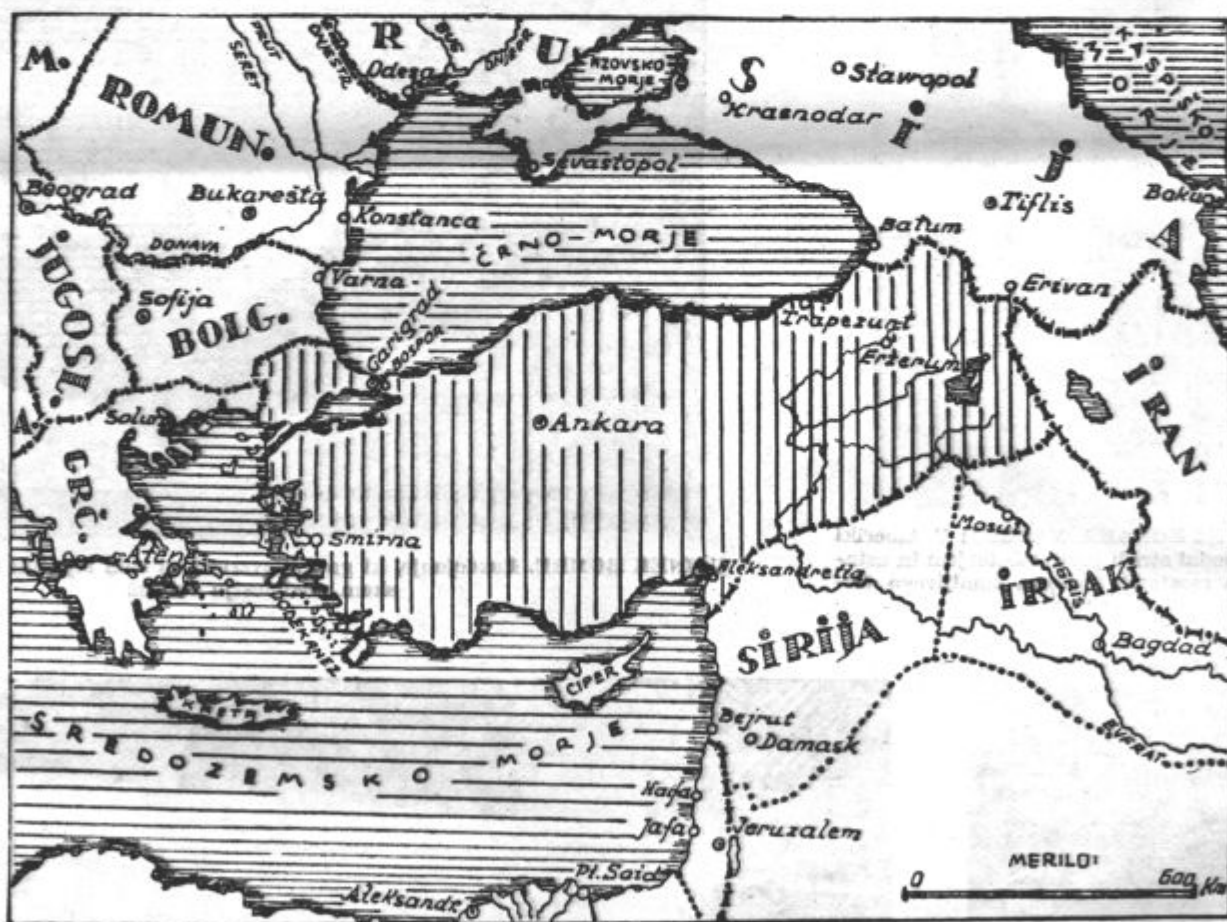
Francoski top velikega kalibra za bombardiranje Siegfriedove črte med prevozom na fronto

Teden ska kronika



ANGLESKA VOJASKA DELEGACIJA pozdravlja turško vojaško odposlanstvo ob prihodu v London. Sprejema so se udeležili tudi francoski oficirji

Turčija, njen položaj in njen pomen



Turško-ruska pogajanja so obrnila oči vse Evrope na izredno važni zemljepisni in politični položaj Turčije. Turška republika, ki šteje danes blizu 20 milijonov ljudi, meri 762.736 kv. km. Za primerjavo naj navedemo, da meri Nemčija (brez Češke in Poljske) 555.000, Francija 551.000, Italija 310.000 in Jugoslavija 248.000 kv. km. Turčija je torej po površini večja od katerekoli evropske države razen Rusije, je pa zelo redko naseljena, ker je velik del azijske Turčije pustinja ali pa gorovje.

Zemljepisni položaj Turčije je že sam po sebi važen, ker je država istočasno evropska in azijska. Največjega pomena pa je dejstvo, da ima Turčija v svoji oblasti morski ožini Dardanele in Bospor, ki tvorita edini izhod iz Črnega morja. V primeru vojne lahko Turčija te ožine zapre, odnosno dovoli prehod le onim ladjam, katerim hoče. Pri rusko-turških pogajanjih v Moskvi je šlo v prvi vrsti za to, katerim državam naj Turčija prehod dovoli in katerim zapre. Rusi so danes skoro neomejen gospodar na Črnem morju, ne bilo bi pa več tako, če bi tja lahko prišle na primer angleške vojne ladje. Na drugi strani je Rusom mnogo na tem, da bi njihova vojna mornarica lahko tudi v vojnem času nemoteno prišla v Sredozemsko morje.

A tudi brez oziroma na morske ožine je zemljepisni položaj Turčije zelo važen. Zaradi njega sega Turčija na Balkan, kjer je članica Balkanske zveze, Črno morje, kjer je Turčija že od nekdaj zaveznica Rusije, na vzhodni Sredozemsko morje, kjer si je zavarovala svoj položaj z obrambnima zvezama z Anglijo in Francijo, a razen tega še daleč v azijsko celino tja do Perzijskega zaliva, kajti že dve leti je Turčija s posebno pogodbo zvezana s sosednjima azijskima državama Irakom in Iranom (Perzijo) ter oddaljenjšim Afganistanom, s katerim tvori tako zvan prednazijski blok. Tudi turški vpliv v muslimanskem arabem svetu je precej velik in letos je turški sunanski minister prvič po vojni obiskal Egipt. Svoje najnaravnejše zavarovanje pa je Turčija še takoj po vojni videla v sodelovanju s svojim najmočnejšim sosedom, Rusijo, s katero je že 16. marca 1921 sklenila prijateljsko pogodbo, ki je še danes v veljavi in ki tvori glavni stebel turške sunanje politike. Od leta 1921 do danes sta Turčija in Rusija podpisali niza dogovorov, ki so medsebojno povezanost le še okrepili, ne da bi to sodelovanje kakorkoli motila različna notranja ureditev obeh držav, saj je Turčija znana kot huda nasprotnica komunizma na svojem področju.